

KASVATUS- JA KURINPITOKEINOJEN KÄYTTÖ SEKÄ TURVAAMISTOIMENPITEET TERVON YHTENÄISKOULUSSA

Perusopetuslain 35 §:n mukaan oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti sekä käyttäydyttävä asiallisesti. Koulun järjestyssäännöillä ohjataan tarkemmin asiallista käyttäytymistä koulussamme. Jos oppilas ei noudata velvollisuuksiaan, tästä seuraa perusopetuslaissa säädetty kurinpitotoimi tai häntä ohjataan ja ojennetaan muulla perusopetuslain mukaisella tavalla. Oppilas voi myös joutua korvaamaan aiheuttamansa vahingon vahingonkorvauslain mukaisesti. Tällöin asiasta ilmoitetaan oppilaan huoltajalle.

Opetuksen järjestäjällä on oltava suunnitelma kurintotoimien käytöstä. Kurinpitotoimen tai muun keinon käyttö on aina suhteutettava teon laatuun sekä oppilaan ikään ja kehitystasoon. Muita, kuin laissa säädettyjä keinoja, ei voida käyttää.

Tämä suunnitelma perustuu perusopetuslain (628/1998) 35-36 §:iin, perusopetusasetuksen (852/1998) 18 §:än sekä Tervon kunnan hallintosääntöön.

Kasvatuskeskustelut ja muut kasvatukselliset keinot (POL 35 §)

Oppilaan teon ollessa lievä, käytetään ensisijaisesti kasvatuskeskustelua. Kasvatuskeskustelun tavoitteena on saada oppilas ymmärtämään teko sekä muuttamaan toimintaansa jatkossa. Tyypillisesti kasvatuskeskusteluun johtaa toistuva käytös, esimerkiksi tekemättömät kotitehtävät tai epäasiallinen käytös. Toistuvaa käytöstä on esimerkiksi viisi merkintää samasta tai samankaltaisesta asiasta lyhyen ajan sisällä. Lyhyen ajan määrittelyssä käytetään harkintaa, merkitsevää on opettajan tai rehtorin havaitsema tarve kasvatuksellisille toimenpiteille, kun huoli oppilaasta herää.

Niin kasvatuksellisia kuin kurinpidollisia toimenpiteitä määrättäessä ja toteutettaessa on huomattava, että oppilas ei voi olla poissa opetuksesta niiden vuoksi. Ne on siis järjestettävä ennen tai jälkeen koulupäivän. Kasvatuksellisia toimenpiteitä voidaan teettää myös koulupäivän aikana esimerkiksi välitunnilla. Mikäli kuljetusoppilas jää koulupäivän jälkeen kasvatuskeskusteluun, jälki-istuntoon tai vastaavaan, huolehtii huoltaja lapsen kulkemisesta kotiin.

TOIMENPIDE	KUULEMINEN	ILMOITTAMINEN	KIRJAAMINEN	TOIMIVALTA	HUOMIOITAVAA	OPPILASHUOLTO
Kasvatuskeskustelu • opetuksen häirintä	Oppilas	Huoltaja	Wilma	Opettaja tai rehtori	Kesto enintään kaksi tuntia. Voidaan järjestää kerralla tai	

• järjestyssääntöjen rikkominen • vilpillinen menettely • epäasiallinen käyttäytyminen					useammassa osassa. Voidaan järjestää koulupäivän aikana tai koulupäivän ulkopuolella. Huoltajalla on mahdollisuus osallistua, jos se on tarpeen.	
Siivoamisvelvoite • oppilas tahallaan tai huolimattomuuttaan likaa tai saattaa epäjärjestykseen koulun omaisuutta tai tilan	Oppilas	Huoltajalle ilmoitettava, jos suoritetaan työpäivän ulkopuolella.	Wilma	Opettaja tai rehtori	Tekijän on oltava varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä. Tehtävä on suoritettava valvottuna. Kesto enintään kaksi tuntia. Puhdistaminen ei saa olla liian raskasta tai vaarallista oppilaan ikä ja kehitystaso huomioiden. Otettava huomioon, jos oppilaalle harkitaan määrättäväksi samasta asiasta lisäksi kurinpitotoimia.	

Kurinpito- ja turvaamistoimenpiteet (POL 36)

Mikäli kasvatustietokeskustelulla ei ole vaikutusta oppilaan käytökseen, vaan hän jatkaa ei-toivottua käyttäytymistä, määrätään oppilaalle kurinpitotoimenpiteitä. Kurinpitotoimenpide voidaan myös määrätä ilman edeltävää kasvatustietokeskustelua, mikäli oppilaan toiminta on törkeää. Tällaista toimintaa on esimerkiksi toiseen oppilaaseen, aikuiseen tai toisen omaisuuteen kohdistuva teko kaikessa koulun toiminnassa ja toimintaan käytettävissä tiloissa. Tapauskohteisesti opettaja tai rehtori käyttää harkintavaltaa, onko teko sellainen, että kasvatukselliset keinot riittävät vai tulee teosta määrätä suoraan kurinpitotoimenpide.

Ennen minkä tahansa toimenpiteen määrittämistä on aina yksilöitävä teko, kuultava oppilasta ja hankittava tarpeellinen ja riittävä selvitys teosta ja siihen johtaneista syistä. Teon laatu, oppilaan ikä ja kehitystaso on otettava aina huomioon toimenpidettä määrättäessä.

Koulussa voidaan joutua turvautumaan myös erilaisiin turvaamistoimenpiteisiin, mikäli oppilas häiritsee opetusta tai muuta koulun tilaisuutta, tai aiheuttaa vaaraa muille. Tietyissä tilanteissa opettajalla tai rehtorilla on myös oikeus tarkastaa oppilaan tavarat.

TOIMENPIDE	KUULEMINEN	ILMOITTAMINEN	KIRJAAMINEN	TOIMIVALTA	HUOMIOITAVA	OPPILASHUOLTO
Kotitehtävien suorittaminen • jos kotitehtävät tekemättä ilman hyväksyttävää syytä	Oppilas	Huoltaja	Wilma	Opettaja tai rehtori	Enintään yksi tunti kerrallaan työpäivän jälkeen, valvottuna.	
Jälki-istunto • järjestyssääntöjen rikkominen • opetuksen häiritseminen • vilpillinen toiminta • epäasiallinen käyttäytyminen • oppilas ei suostu viemään mobiililaitetta säilytykseen tai laittamaan pois • toistuva asia, josta pidetty kasvatuskeskustelu; jälki-istunto kolmen uuden merkinnän jälkeen	Oppilas	Huoltaja	Wilma	Opettaja tai rehtori	Tavanomainen kesto yksi tunti, kuitenkin enintään kaksi tuntia, koulupäivän ulkopuolella, valvottuna. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia ja suullisia harjoituksia ja tehtäviä. Tehtävien tulee tukea jälki-istunnon tavoitetta. Ei voi olla työraugaistus, mutta voidaan määrätä osallistumaan tehtäviin, jotka tukevat jälki-istuntoon liittyvää kasvatuksellista tavoitetta.	

					Oppilas voidaan määrätä olemaan hiljaa. Mikäli oppilas jättää ilman hyväksyttävää syytä saapumatta jälki-istuntoon, lisätään jälki-istuntoaikaan yksi tunti.	
Kirjallinen varoitus oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestyssääntöjä tai menettelee vilpillisesti	Oppilas; huoltajalle annettava tilaisuus tulla kuulluksi	Huoltaja	Asiassa annetaan muutoksenhakukelpoinen päätös.	Rehtori	Yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.	Tarvittava opiskeluhoolto on järjestettävä.
Määräaikainen erottaminen rikkomus on vakava tai oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen jälkeen	Oppilas ja huoltaja	Huoltaja	Asiassa annetaan muutoksenhakukelpoinen päätös.	Sivistyslautakunta	Erottaminen enintään 3 kk. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen edustus, kun asiaa käsitellään lautakunnassa. Voidaan toimeenpanna ennen lainvoimaisuutta, jos muiden turvallisuus on ilmiselvästi tai vakavasti vaarantunut. Oppilaalle järjestetään opetus henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti, jotta opinnoissa	Tarvittava opiskeluhoolto on järjestettävä

					eteneminen ei kärsi. Oppilaalla ja huoltajalla on mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen.	
Luokasta, tilaisuudesta tai koulun alueelta poistaminen oppilas käyttäytyy häiritsevästi tai vaarantaa muiden tai itsensä turvallisuutta		Huoltaja; tarvittaessa sivistyslautakunta	Wilma; tarvittaessa kirjallinen selvitys sivistyslautakunnalle	Opettaja tai rehtori, yksin tai yhdessä	Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, rehtori tai opettaja voi poistaa. Oppilaan valvonta on järjestettävä. Poistamisessa voidaan tarvittaessa käyttää välttämättömiä voimakeinoja, jos oppilas tekee vastarintaa ja se on kokonaisarviointi huomioiden tarpeen. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää. Jos voimakeinoja käytetään, siitä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus sivistyslautakunnalle.	Tarvittava oppilashuolto on järjestettävä.
Opetukseen osallistumisen epääminen loppupäiväksi oppilas vaarantaa muiden turvallisuuden tai vaikeuttaa kohtuuttomasti opetusta		Huoltaja; tarvittaessa lisäksi ilmoitus koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle.	Wilma	Rehtori	Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa epäämisen jälkeen. Tehdään suunnitelma kouluun palaamisesta. Opetus voidaan evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, jos suunnitteluun tarvitaan aikaa.	Tarvittava opiskeluhoito on järjestettävä; oppilaalla on oltava mahdollisuus keskustella kuraattorin tai psykologin kanssa.

Esineen tai aineen haltuunotto • kyseessä oltava kielletty esine tai aine tai esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta		Huoltajalle mahdollisimman pian. Tarvittaessa poliisi tai muu viranomainen. Tarvittaessa ilmoitus sivistyslautakunnalle.	Wilma. Kirjallinen selvitys sivistyslautakunnalle, jos voimakeinoja on käytetty.	Opettaja tai rehtori, yhdessä ja erikseen	Toteutettava mahdollisimman turvallisesti ja hienotunteisesti. Voidaan tarvittaessa käyttää välttämättömiä voimakeinoja, jos oppilas tekee vastarintaa ja se on kokonaisarviointi huomioiden tarpeen. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää. Jos voimakeinoja käytetään, siitä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus sivistyslautakunnalle. Tupakkatuotteiden haltuunotossa ei saa käyttää voimakeinoja. Haltuun otettu esine tai aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulupäivän jälkeen. Koulu säilyttää esineen siihen saakka lukitussa tilassa. Esineet tai aineet, joiden hallussapito on laissa kielletty tai joilla voidaan aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa itselle tai muille, luovutetaan vain huoltajalle. Huoltajan tulee noutaa haltuun otettu esine 3 kuukauden	
--	--	---	---	--	--	--

					kuluessa tai se hävitetään asianmukaisesti. Mikäli kyseessä on sellainen esine tai aine, jonka hallussa pitoon ei lain nojalla huoltajallakaan ole oikeutta, se luovutetaan poliisille. Hävittäminen ja luovuttaminen kirjataan.	
Oppilaan tavaroiden tarkastaminen • oltava ilmeistä, että oppilaalla on hallussa esine tai aine, jolla on mahdollisuus vaarantaa oma tai toisen turvallisuus ja hän ei pyynnöstä huolimatta sitä luovuta		Tarkastuksen syy ilmoitettava oppilaalle. Huoltajalle ilmoitettava mahdollisimman pian.	Wilma	Opettaja tai rehtori	Tarkastajien oltava mieluiten samaa sukupuolta oppilaan kanssa. Tarkastuksessa oltava tarkastajan lisäksi toinen koulun henkilökuntaan kuuluva täysi-ikäinen. Toinen tarkastaja oppilaan pyytämä henkilö, jos tämä on paikalla. Kiireellisessä tilanteessa, jossa turvallisuus on vakavasti vaarantunut, voidaan edellä mainituista olosuhteista poiketa. Tarkastus on tehtävä hienotunteisesti. Vaatteet voidaan tarkastaa vain päällisin puolin.	

Tapauskohtaisesti opettajan tai rehtorin on aina harkittava, onko tarvetta yksilöllisen opiskeluhoitoryhmän koolle kutsumiselle tai oppilaan välittömälle ohjaamiselle opiskeluhooltoon. Samoin on harkittava lastensuojeluilmoituksen tekoa, jos huoli lapsen hyvinvoinnista herää. Kaikessa toiminnassa on huomioitava lapsen edun ensisijaisuus.

Seuranta

Perusopetuslain 36 i §:n mukaisesti opetuksen järjestäjän tulee seurata kasvatustieteiden, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimenpiteiden käyttöä sekä niiden kehittymistä. Seurannan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on yhdenmukaista ja että suunnitelma toteutuu.

Tervon yhtenäiskoulussa rehtori laatii vähintään lukuvuosittain koosteen toteutuneista toimenpiteistä. Toteumatiedot käsitellään koulun opiskeluhoitoryhmässä ja tarvittaessa koulun henkilöstökokouksissa.